

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5C/2/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822200173
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2024:8822200173.6

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v spore žalobcu: A. B. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, XXX XX D., proti žalovaným: 1. E. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom F. XXX/XX, XXX XX F. - B. G., 2. H. I., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom I. J. XXX/XXX, XXX XX K. I. L., o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti, takto

rozhodol:

Konanie zastavuje.

Žalovaná v 1. rade má proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením.

Žalovanej v 2. rade proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

4

5C/2/2022

1. Žalobca dňa 26.1.2022 podal na Okresný súd Vranov nad Topľou žalobu proti žalovaným a pôvodne žalovanému v 2. rade A. M. N., ktorý v priebehu konania zomrel. Žalobca sa podanou žalobou proti žalovaným domáhal zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva medzi stranami sporu k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX pre k.ú. O. ako stavba - dom so súp. číslom XX postavený na parcele CKN XXX. V žalobe žiadal prikázať predmetné nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva žalovanej v 2. rade (pôvodne žalovanej v 3. rade) s tým, že žalovaná bude povinná zaplatiť žalobcovi z titulu vyporiadania podielového spoluvlastníctva sumu stanovenú znaleckým posudkom v lehote do 7 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Zároveň žiadal priznať proti žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Pojednávanie z 15.6.2023 bolo odročené za účelom poskytnutia lehoty stranám sporu na uzavretie zmiernu prípadne mimosúdnej dohody. K odročeniu došlo ešte pred otvorením pojednávania vo veci.

3. Dňa 3.8.2023 doručil súdu žalobca späťvzatie žaloby, v ktorom uviedol, že berie žalobu v celom rozsahu späť a žiada vrátiť nespotrebovaný súdny poplatok.

4. Následne súd žalobcu ako aj žalovaných vyzval, aby súdu oznámili, či došlo medzi nimi k uzavretiu mimosúdnej dohody.

5. Na predmetnú výzvu reagovala iba žalovaná v 1. rade, ktorá prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadrila súhlas so späťvzatím žaloby a zároveň si uplatnila proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

6. Žalovaná v 2. rade na výzvu súdu z 18.8.2023, aby v lehote 10 dní uviedla, či so späťvzatím žaloby súhlasí a ak nesúhlasí, aby uviedla vážne dôvody nesúhlasu s tým, že ak vyjadrenie nezašle v lehote 10 dní, bude mať súd za to, že so späťvzatím návrhu súhlasí, v stanovenej lehote nereagovala.

7. Z pripojeného spisu Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 8D/224/2023 a z uznesenia tunajšieho súdu sp.zn. 8D/224/2023 - 34 z 30.11.2023 je zrejmé, že dňa 11.7.2023 pôvodne žalovaný v 2. rade A. M. N. zomrel, pričom dedičkou nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXX k.ú. O. (podielu 1/8, ktorý bol predmetom dedenia) sa stala žalovaná v 2. rade H. I..

8. Podľa § 63 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

9. V zmysle § 63 ods. 2 CSP v konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve

10. V priebehu konania dňa 11.7.2023 zomrel pôvodne žalovaný v 2. rade A. M. N. a z uznesenia sp.zn. 8D8D/224/2023 - 34 z 30.11.2023 súd zistil, že dedičkou nehnuteľností na LV č. XXX k.ú. O., ktorých vyporiadanie je predmetom tohto konania, sa stala žalovaná v 2. rade, ktorá v prejednávanej veci už je stranou sporu (pôvodne ako žalovaná v 3. rade). Vzhľadom k tomu, že dedička vyporiadovaných nehnuteľností už je stranou sporu, nebolo potrebné rozhodnutie o pokračovaní v konaní s dedičmi zomrelej strany (§ 63 ods. 2 CSP). Súd tak ďalej pokračoval v konaní s pôvodne žalovanou v 3. rade ako so žalovanou v 2. rade namiesto zomrelého A. M. N.. V súvislosti s uvedeným procesným postupom súd odkazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Cdo/189/2021 z 15. 08. 2023.

11. Podľa § 144 CSP, žalobca môže vziať žalobu späť.

12. V zmysle § 145 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

13. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

14. Podľa § 146 ods. 2 CSP súhlas žalovaného je potrebný vždy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

15. Podľa § 124 ods. 1 CSP každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu.

16. Procesným dôsledkom späťvzatia žaloby je zastavenie konania. V danej veci žalobca vzal účinne žalobu späť podaním z 3.8.2023 pred prvým pojednávaním vo veci. Keďže konanie o zrušení a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva je konaním podľa § 146 ods. 2 CSP, v ktorom ide o určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplývajúci z osobitného predpisu, súd vyzval žalovaných, či so späťvzatím žaloby súhlasia.

17. Žalovaná v 1. rade so späťvzatím výslovne súhlasila vo vyjadrení z 14.8.2023. Žalovaná v 2. rade sa v stanovenej lehote nevyjadrila, súd mal za to, že nemá námietky a so späťvzatím súhlasí, o ktorom dôsledku bola žalovaná vo výzve poučená (porovnaj napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Sžr/90/2014 z 9.12. 2014). Súd preto konanie podľa citovaného ustanovenia zastavil.

18. Podľa § 256 ods. 1 zákona CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

19. V zmysle § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

20. Zavinenie zastavenia konania spočíva predovšetkým na procesnom „zavinení“ zastavenia konania, t. j. účastník konania, ktorý podal návrh na začatie konania a bez vecného rozhodnutia súdom zobral svoj návrh na začatie konania späť (napríklad bez udania dôvodu)(uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. 10. 2010, sp. zn. 2M Obdo 4/2010).

21. Ustanovenie § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku je z obsahového hľadiska v podstate zhodné so skorším § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý stratil účinnosť 30. júna 2016. Niet preto dôvodu neaplikovať ustálenú judikatúru všeobecných súdov, ktorá sa týka § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. II. Ak došlo k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia žaloby, možno žalovanému uložiť povinnosť nahradiť trovy zastaveného konania v prípade, ak pre jeho správanie bola vzatá späť žaloba, ktorá bola podaná dôvodne. (nález Ústavného súdu SR z 20. marca 2018, sp. zn. II. ÚS 569/2017)

22. Zavinenie zastavenia konania je potrebné posudzovať len z procesného hľadiska, a nie podľa hmotného práva z dôvodu, že v opačnom prípade by sa jednalo o posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku vo veci samej. Preto, ak žalobca zobral žalobu späť, zásadne platí, že zaviniť zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť žalovanému jeho trovy. Pri rozhodovaní o trovách konania je tak právne významné len to, ktorá zo strán sporu zaviniť zastavenie konania, čiže dôvod, pre ktorý vzal žalobca žalobu späť. Ak je dôvodom späťvzatia žaloby úhrada žalovanej sumy (alebo splnenie iného žalobou uplatneného nároku) žalovaným po podaní žaloby, zastavenie konania zaviniť žalovaný. To však platí len vtedy, ak žalobca v späťvzatí žaloby preukáže, že žalovaný splnil po podaní žaloby uplatnený nárok. V ostatných prípadoch zaviniť zastavenie konania žalobca a znáša povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré v spore vznikli žalovanému. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Obo/12/2018 z 20. 11. 2018

23. Ak nie je preukázané, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu); v takomto prípade nesie zodpovednosť na zastavení konania žalobca v dôsledku príčinnej súvislosti, ktorou je správanie účastníka konania, teda jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzatí návrhu, čo zodpovedá aj ustálenej judikatúre (viď R 49/1993, tiež bod 15 nálezu ÚS SR sp.zn. I. ÚS 196/09). (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.9.2011, sp. zn. 7 M Cdo 4/2010)

24. Z procesného hľadiska v danom prípade nepochybne zaviniť zastavenie konania žalobca, nakoľko vzal žalobu späť bez udania dôvodu. Súd navyše vzhľadom na odročenie ostatného pojednávania strany sporu vyzval, aby uviedli, či medzi nimi došlo k mimosúdnej dohode. Na výzvu v tomto smere nereagovala žiadna zo strán sporu, vrátane žalobcu. Žalobca výzvu prevzal dňa 10.8.2023, v lehote 10 dní sa však nevyjadril. Práve žalobca je však tou stranou sporu, ktorá má povinnosť preukázať dôvody späťvzatia žaloby, ak chce zabrániť dôsledku spočívajúcemu v povinnosti uhradiť trovy konania protistrane.

25. Vzhľadom na uvedené súd vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou v 1. rade rozhodol o nároku na náhradu trov konania tak, že žalovanej v 1. rade tento nárok priznal. Žalovaná v 1. rade si svoj nárok na náhradu trov výslovne uplatnila podaním z 14.8.2023, pričom o konkrétnej výške trov, ktorá bude žalovanej v 1. rade priznaná, bude rozhodnuté až po právoplatnosti tohto uznesenia.

26. Na zdôraznenie vyššie uvedeného súd uvádza, že nemožno prehliadať tiež postavenie strán sporu v konaní o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, keďže v prípade návrhu na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva ide o tzv. iudicium duplex, teda konanie, v ktorom majú jeho strany súčasne postavenie žalobcu i žalovaného. V dôsledku uvedeného je k účinnosti späťvzatia žaloby potrebný súhlas protistrany. Spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami sporu vyplýval z hmotného práva (§ 142 Občianskeho zákonníka), mohol sa preto z povahy veci ktorýkoľvek z účastníkov právneho vzťahu žalobou domáhať tohto usporiadania prostredníctvom súdneho rozhodnutia (§ 146 ods. 2 CSP). Aj v takomto konaní však platí, že ak žalobca žalobu zobral späť bez udania dôvodu alebo bez toho, aby išlo o reakciu na správanie žalovanej v 1. rade, a teda nemožno pričítať procesné zavinenie žalovanej, znáša trovy žalovaných žalobca (porovnaj napríklad uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 12Co/80/2019

z 27. 08. 2019). V predmetnom prípade zoberal žalobca žalobu späť bez udania dôvodu, teda bol to práve žalobca ktorý zaviniel zastavenie konania, preto nárok na náhradu trov konania vznikol žalovanej v 1. rade. Navyiac žalovaná v 1. rade je podľa aktuálneho LV č. XXX k.ú. O. naďalej podielovou spoluvlastníčkou na ňom zapísaných nehnuteľností v podiele 1/8, rovnako ako tomu bolo v čase začatia konania. Nie je tak preukázané ani to, že by sa žalovaná v 1. rade v relevantnom rozsahu zachovala v zmysle žalobnej požiadavky, preto nie je možné nachádzať ani súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jej správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu).

27. Pokiaľ ide o vzťah medzi žalobcom a žalovanou v 2. rade, táto si nárok na náhradu trov výslovne proti žalobcovi neuplatnila, pričom jej z obsahu spisu ani žiadne trovy konania nevyplývajú. Súd preto s poukazom článok 17 základných princípov CSP, kde je stanovený princíp hospodárnosti konania, ako aj postup súdu bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu, rozhodol už v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, že procesne úspešnej žalovanej v 2. rade nárok na náhradu trov konania nepriznáva, a to aj s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej sp. zn. 6 Cdo 166/2016zo dňa 26.10.2016, obdobne uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 5/2017 zo dňa 25.1.2017 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo 14/2018 zo dňa 28.02.2018.

28. Ak by aj vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou v 2. rade bolo preukázané, že medzi nimi došlo k mimosúdnej dohode (žalovaná v 2. rade je totiž podľa aktuálneho LV č. XXX k.ú. O. vedená ako podielová spoluvlastníčka 1/8 na ňom zapísaných nehnuteľností na základe kúpnej zmluvy z 30.11.2023), súd by aj v takom prípade rozhodol iba spôsobom, že každá zo strán je tak povinná uhrádzať si vzniknuté trovy sama bez ich náhrady a ani uvedená situácia by tak neodôvodňovala priznanie nároku na náhradu trov žalobcovi. Vyššie uvedené by tak bolo za daných okolností pre rozhodovanie o nároku na náhradu trov medzi žalobcom a žalovanou v 2. rade bez významu.

29. O vrátení súdneho poplatku žalobcovi bude rozhodnuté po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Poučenie:

2

5C/2/2022

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.